110 let vodnega vira in koče na Čemšeniku

Avtor: Metod Zaplotnik

Vsak izmed vodnih virov ima svojo zgodovino in prav je, da ohranjamo spomin. Pomembno je namreč, da se zavedamo privilegija, ko si lahko iz pipe kadarkoli in brez omejitev natočimo čisto pitno vodo, ki priteče k nam iz narave.

Področje upravljanja s pitno vodo na območju Kranja in okolice ima dolgo zgodovino. Leta 1889 so se začeli pojavljati prvi načrti za cevovod z odcepi do hiš. Z gradbenimi deli so začeli v letu 1908. Češki arhitekt Jan Hrasky je pripravil načrt izvedbe vodovoda iz Čemšeniškega vrelca. Na osnovi merjenj so ugotovili stalen pretok 17 l/sek, kar naj bi zadostovalo za potrebe mesta (normativ porabe vode je bil 100 l na meščana in 55 l na vaščana dnevno, danes pa 150-200 l/dan). Vodovodno zajetje se zgradi na parceli 614, k.o. Kokra v izmeri 25 arov na višini 773 n. m. v.

Stolp (34 m) z zbiralnikom vode (250 m^3), v katerega priteka tudi voda iz vodnega vira Čemšenik, je del vodovodnega omrežja še danes, saj zagotavlja potreben pritisk vode v omrežju za okoliške objekte in je eden od razbremenilnikov za izenačevanje pritiska.

Zgodovina koče na Čemšeniku (835 n. m. v.)
Nekaj metrov nad vodnim zajetjem in vodohranom se nahaja planinska koča Čemšenik. Zgodovinski viri pravijo, da sta bili nekoč na Čemšeniku kmetiji in mlin. Čemšeniški potok je bil dobro vodnat in je do gradnje vodovoda gnal dva mlina: Čemšeniškega in Zajčevega. Okoli leta 1900 je kranjski vodovodni odbor odkupil Čemšeniško posestvo, vse njive in travnike so pogozdili.
Pred drugo svetovno vojno je kranjski podjetnik Savnik na mestu sedanje koče zgradil lovski dom, kasneje pa je občina dogradila leseni del. Vzhodno od zdajšnje koče so bili osrednji gospodarski objekti.

Od leta 2007 naprej je koča v upravljanju PD Iskra in z leti ob zgradbi zraste mala čistilna naprava, ki je zaradi vodovodnih črpališč v bližini še kako pomembna. Vsi oskrbniki koče so v različnih obdobjih dobro poskrbeli za stavbo in okolico.

Zanimivosti:

- Ob koči je bil v 60. letih zgrajen bazen, vendar je bila voda v njem mrzla in ni služil svojem namenu. Na koncu je bila v njem mala ribogojnica.
- Od leta 2019 je od koče speljana 8 km dolga krožna panoramska pot.
- Z vodo iz vodnega vira Čemšenik se delno oskrbujejo Mestna občina Kranj in Občine Naklo, Šenčur in Preddvor.

Nagrada filmu "Oskrba s pitno vodo" Komunale Kranj

Spreminjanje vedenja ljudi do narave in vode je nujen pogoj za preživetje civilizacije.

Z zgornjo mislijo se je zaključil 1. Mednarodni festival izobraževalnih programov o varovanju vode WEP EFFECT 2020, ki je bil organiziran pod pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja. Film podjetja Komunala Kranj d.o.o. Oskrba s pitno vodo je prejel priznanje za najboljši korporativni film.

Komunala Kranj se je odzvala vabilu društva Vodna agencija k sodelovanju na festivalu WEP EFFECT 2020. Vsa prijavljena gradiva so bila namenjena izobraževanju, informiranju in osveščanju prebivalstva o pomenu varovanja (pitne) voda, njene racionalne rabe, čiščenju odpadnih voda ipd. Film lahko pogledate na YouTube kanalu Komunale Kranj.

V OŠ Naklo smo vzgajali za prihodnost

Oktobra smo obiskali OŠ Naklo. Trije 6. razredi so namreč imeli tehniški dan na temo vzgoja potrošnika. Učenci so obiskali učilnico na prostem, kjer smo zanje pripravili zanimivo predstavitev delovanja smetarskega vozila, razložili učencem kako ravnati v prometu, ko se srečamo s specializiranim vozilom za odvoz odpadkov in odgovorili na veliko vprašanj s področja ločevanja odpadkov.

Druga postaja je bila v likovni učilnici, kjer so šestošolci spoznavali Komunalo Kranj in še posebej področje ravnanja z odpadki. Poudarek in namen srečanja je bil osveščanje najmlajših o različnih načinih zmanjševanja količine odpadnih sveč. Učencem smo dostavili tudi kamenje, na katere so ustvarjali sveče in zapisali lepe misli. Vsak kamen s posvetilom, ki je zamenjal odpadno nagrobno svečo, je prispevek v mozaik prihodnosti z manj odpadki. Učenci so zaključili: »Izvedeli smo veliko o ločevanju odpadkov in onesnaževanju.«

Tudi v času koronakrize ravnajmo odgovorno z odpadki!

BODI JUNAK, NE ZAMENJAJ ŠKOLJKE ZA SMETNJAK

Robčki in krpe za razkuževanje in čiščenje, zaščitne maske in rokavice ne sodijo v straniščno školjko, temveč med odpadke.

Komunala Kranj sbd.gzs.si

Utrinki s terena

Novo električno vozilo Renault TWIZY za nadzor parkirišč.

Tedenski redni odvoz primarnega in odvišnega blata iz čistilne naprave Preddvor – sektor Odpadne vode.

Gradbena dela na gradbišču Brnik – sektor Vodovod.

Prvi sneg in pluženje, odvažanje in čiščenje snega – sektor Mestne službe.

Založnik: Komunala Kranj d.o.o., **Uredništvo**: Uredniški odbor Komunala Kranj, **Oblikovanje**: Largis, Kranj, **Fotografije**: Komunala Kranj, Samo Paušer, Boštjan Selinšek, Rozalija Rajgelj, **Distribucija**: Pošta Slovenije, **Tisk**: Antus, **Natisnjeno**: v 39.800 izvodih, www.komunala-kranj.si, **Telefon**: 04 28 11 300, **ISSN**: 2712-6234 (tiskana izd.), **ISSN** 2738-5140 (spletna izd.)

Komunala Kranj

December 2020 · številka 2

Gor' kultura

GORENJSKI OBČASNIK ZA OKOLJSKO KULTURO

Nič več plastike na ekološke otoke stran 2
Pričetek zbiranja rastlinskega odpadnega jedilnega olja stran 3
Novi ekološki otoki s posodami za globinsko zbiranje odpadkov v Kranju, na Jezerskem in v Naklem stran 3
110 let vodnega vira in koče na Čemšeniku stran 4
Utrinki s terena stran 4

ZELENI POGOVOR

Katja Sreš

Sprašuje: Maja Rozman

Katja Sreš je predstavnica za odnose z javnostmi pri Ekologih brez meja. Je tudi predavateljica in vodja delavnic. Kranjčanka, ki že nekaj let živi na Štajerskem in jo poleg področja ekologije zanima tudi kultura, je študirala tržno komuniciranje in odnose z javnostmi. Poleg dela v društvu, za katerega pravi, da zanjo ni samo služba, je zaposlena v Mariboru, v glasbeni šoli, kjer tudi poje v pevskem zboru. Če dobro pomislimo: kultura in ekologija gresta skupaj z roko v roki. Z njo smo se pogovarjali o plastiki, odvečnih oblačilih, poti do družbe z manj odpadki in o priložnostih, da skupaj ustvarimo čisto prihodnost.

Ste, odkar ste tudi službeno zavezani ekologiji kot glas Ekologov brez meja, zelo spremenili svoje navade na področju nakupovanja, ravnanja z odpadki?
Zagotovo in to kar precej! Sploh zato, ker sem v ta poklic 'padla' nekako po naključju in ker v mojih časih v šolah in v medijih odpadki še niso bili 'in' tema. Zdaj pa medijem in drugim javnostim dnevno sporočam pogosto žalostne številke, kilograme in novice, ki me ne pustijo ravnodušne. Kupujem tisto, kar potrebujem. Živila večinoma kupujem na tržnici in v zero waste trgovinah z lastno embalažo. Pri nakupu sem pozorna na kakovost in življenjsko dobo izdelkov. Stvari popravim, če se le da, in vse, česar ne potrebujem, predam centrom ponovne uporabe. Večina mojih oblačil je iz druge roke.
Bistveno pa se mi zdi, da veliko berem, se izobražujem in spremljam te teme v domačih in tujih strokovnih in novinarskih člankih. Posledično so tudi nekatere moje neodpadkarske vsakodnevne navade ozelenele - prenova novega doma je bila trajnostna, če se le da pešačim, sicer pa za premagovanje razdalj uporabljam električno vozilo, prav tako pa se trudim zmanjšati vnos mesnih izdelkov.

> *Pot do družbe brez odpadkov si moramo zastaviti po zdravi pameti, sicer bo vse zaman, saj se nam bo kakršnakoli sprememba priskutila. Naši (stari) starši so zero waste obvladali.*

Kako korona kriza vpliva na vaše delo in ali opažate spremembe pri vedenju ljudi v času, ko se borimo z novo boleznijo covid-19?
Znašli smo se v družbi, ki je zaradi nespretnega komuniciranja odločevalcev primorana filtrirati in iskati prave informacije. Žal v tem primeru niti slepa kura včasih ne najde tistega pravega zrnja. Manjka nam strokovnih in zanesljivih informacij in tenkočutnih govornikov. Ter seveda konsistentnih in usklajenih ukrepov.
Konkretno v našem primeru je zaradi omejevanja združevanja odpadel marsikateri dogodek, čistilna akcija in napovedano sodelovanje. Prav tako niso bile izvedene številne prireditve, s katerimi smo stopali proti družbi z manj odpadki. Predvsem pa smo in še moramo veliko časa posvetiti pojasnjevanju, da plastika ni nujno varen material in da povečana uporaba izdelkov za enkratno uporabo ni avtomatsko upravičena.

Kakšne so naloge Ekologov brez meja in s katerimi izzivi se srečujete?
Ekologi brez meja se zavzemamo za svet brez odpadkov, ki ga skušamo doseči z ozaveščanjem, aktivacijo in predvsem povezovanjem posameznikov, odločevalcev in organizacij. Naše poslanstvo je odkrivanje novih tem in zagotavljanje podatkov, s katerimi lahko vplivamo na spremembe politik in navad. Smo mnenjski voditelji na področju odpadkov, ki svoje napore usmerjamo predvsem v preprečevanje nastajanja odpadkov.
Garamo, tuhtamo, kujemo načrte, včasih brskamo po smeteh in kilogramih zavržene hrane, tečnarimo po državnih inštitucijah in še kaj, da bi mi vsi živeli v čistem okolju. Veliko dela nas še čaka, včasih se nam zdi, da kar vsak dan več! In to ni delo, ki ga opravimo v uri ali dveh po redni službi. Je resno raziskovalno in strokovno delo, ki zahteva celega človeka. In denar.

Zerowaste je pot, radi poudarite v društvu. Je pot do družbe brez odpadkov trnova ali jo lahko zastavimo bolj preprosto, po zdravi pameti?
Pot do družbe brez odpadkov si moramo zastaviti po zdravi pameti, sicer bo vse zaman, saj se nam bo kakršnakoli sprememba priskutila. Začnimo s počasnimi koraki, ki jih postopoma nadgrajujemo. Za začetek se odpovejmo plastiki za enkratno uporabo - vrečke, plastenke in slamice lahko nadomestimo s trajnimi alternativami.
Kot pravi Anne-Marie Bonneau: "*We don't need a handful of people doing zero waste perfectly. We need millions of people doing it imperfectly.*" *

Preberemo lahko, da smo Slovenci rojeni nakupovalci, saj ogromno časa in truda vložimo v nakupovanje. Kako pa je mogoče s preudarnimi nakupi tudi prihraniti?
Želo preprosto! Prihranimo vsakokrat, ko ne kupimo stvari, ki je zares ne potrebujemo. Prihranimo če namesto nakupa novih oblačil posežemo po oblačilih iz druge roke. Prihranimo, če namesto dragih nepotrebnih detergentov uporabljamo naravna čistila. Dolgoročno pa prihranimo tudi z nakupom dražjih, bolj kakovostnih izdelkov z daljšo življenjsko dobo. Kot Gorenjka lahko iz lastnih

... nadaljevanje na naslednji strani ...

Srečno, zdravo in čisto 2021!

Drage sodelavke in sodelavci, spoštovani uporabniki naših storitev ter poslovni partnerji!

Pestrost dogodkov in okoliščin višje sile v letu 2020 je pomembno zaznamovala naše podjetje in delovno okolje. Za marsikoga je bilo to stresno obdobje, za naše podjetje pa lahko rečem, da nas je okrepilo.

Ugotovili smo, da smo skupaj močnejši in kje so naše meje zmogljivosti ter nenazadnje izboljšali smo naše poslovanje. Bogatejši smo za izkušnjo leta 2020 in zrelejši stopamo v 2021. Z veliko novimi idejami!

Želim vam veliko dobrega, osebne sreče in zdravja ter blagostanja!

Matjaž Berčon, direktor

Komunala Kranj d.o.o. je z donacijo dveh naprav za razkuževanje, Fajdigovi ambulanti zagotovila nemoteno delovanje tudi v epidemiji covid-19. Od prošnje do predaje naprav v skupni vrednosti okoli 1.000 evrov je prišlo v treh delovnih dneh.

... nadaljevanje ...

izkušenj potrdim, da je prepričanje, da je zero waste le za razvajene ljudi s polno denarnico, čisti mit. :)

Imate nasvet, kako ravnati s hrano, da ne bo romala med odpadke?
Najbolj preprosto in učinkovito je dobro načrtovanje, ne le nakupovalnega seznama ampak predvsem tedenskega jedilnika. Koristijo tudi vse veščine in spretnosti rokovanja s hrano - konzerviranje, 'ponovna uporaba' ostankov itd. V bistvu pri vsem tem ne gre za nikakršno odkrivanje tople vode. Naši (stari) starši so *zero waste* ** obvladali.

Kot Kranjčanka zelo dobro poznate mesto in okolico. Kje vidite možnosti za izboljšave na področju ravnanja z odpadki?
Nehvaležno vprašanje, saj sem že skoraj pred desetletjem gorenjsko prestolnico zamenjala za štajersko. :) Kar pa mi je po drugi strani dalo potrebno distanco, da vidim, kaj je v Kranju dobrega. Navdušena sem nad razvojem mesta! Z vstopom Kranja v mrežo slovenskih zero waste občin pa se nadejam še kakšnega zelenega koraka v smeri dogodkov z manj odpadki ter sistematičnega in dolgoročnega ozaveščanja s kreativno komunikacijo.

Je v Sloveniji dovolj dobro razvita mreža prodajaln z rabljenimi oblačili, pa trgovin z izdelki, ki jih lahko naberemo, natočimo v lastno embalažo? Smo prepoznali prednosti tovrstnih načinov nakupov?
Tu velja preprosta ekonomija - ponudba je odvisna od povpraševanja. Vrsta povpraševanja pa je odvisna od ozaveščenosti potrošnikov, ki pri nas vedno bolj prepoznavajo prednosti v zmanjšani količini odpadkov, prihrankih in podpori lokalnemu gospodarstvu. Seveda pa si želimo, da bi bilo takšnih ponudnikov na naših zemljevidih Manj je več, v nasprotju z imenom platforme, vedno več. Trenutno je za nas 'kozarčkarje in vrečkarje' ovira, da je težko dobiti vse na enem mestu.

Kaj menite, zakaj v Sloveniji še vedno prodamo toliko ustekleničene vode v različnih vrstah embalaže, tudi plastični, čeprav vemo, da je voda iz pipe pri nas odlične kakovosti in cenejša od kupljene?
Če res odmislimo vse situacije, kjer ni dostopa do varne pitne vode, lahko govorimo o tem, da smo se s strani proizvajalcev ustekleničene pitne vode kratko malo pustili peljati žejne čez vodo. Prepričali so nas, da ja ustekleničena voda, čeprav je pogosto iz enakega izvira kot voda iz pipe, bolj varna in enostavna za uporabo. Pa se vam nakupovanje te vode, odnašanje odpadkov v zabojnike in plačevanje za ravnanje z njimi res zdi bolj enostavno od odprtja pipe? Meni ne.

Bi lahko rekli, da je plastika koristen material, le preveč jo je?
Plastika je nedvomno koristen material, problem smo ljudje, ki tako dolgoživ in vsestranski material uporabljamo le nekaj minut. Zgovoren je podatek, da 40 % vse plastične embalaže postane odpadek v manj kot enem mesecu, v primeru plastičnih vrečk se to časovno obdobje skrči celo na zgolj 20 minut. Vsak material, ki ga tako nerazumno izkoriščamo, je problem.

Ločevanje odpadkov in razširjeno znanje o ravnanju z njimi je način ravnanja, ki ga bodo mlajše generacije imele zapisane v genih. So lahko tudi ali pa predvsem otroci novi ambasadorji prihodnosti na področju pravilnega ravnanja z odpadki?
Otroci so že pravi eko ambasadorji. Delo jim otežujemo odrasli, ki nismo rasli s temi informacijami in šolski sistem, ki jim po eni strani v učnih načrtih pridiga o odpadkih, po drugi pa servira kruh, zapakiran v plastiko. Odpadki so stvar, ki se tiče vsakega posameznika in zato je odgovornost vseh nas, da skrbimo za njihovo preprečevanje.

Ekologi brez meja spremljate delo sorodnih organizacij in si delite primere dobrih praks. Katera vas je še posebej navdušila v zadnjem obdobju?
Osebno me navdušuje povezovanje in delo na stotine organizacij z vsega sveta v mreži Break Free From Plastic (Osvobodimo se plastike). Tako močna gibanja in povezovanja bi potrebovali prav za vsako vrsto odpadkov. V domačem okolju pa ne moremo mimo prijateljev, ki delujejo skupaj z nami v Okoljskem centru, aktivistov iz Anhovega in Zasavja, ki se borijo za osnovne človekove pravice in organizacije *Balkan River Defence* ***, ki jo v prizadevanjih za ohranjanje naših rek krmari Rok Rozman.

> *„Ekološko osveščanje in izobraževanje je maraton, ki tu pa tam postreže tudi s kakšnimi ovirami.“*

Vas pa zagotovo kakšen dogodek, posnetek, fotografija, okoljska analiza ali statistične informacije še vedno neprijetno presenetijo?
Absolutno in to na dnevni bazi, kar je zagotovo velik motivator za naša prizadevanja! V zadnjih časih neprijetno presenečajo izjave in dejanja odločevalcev ter pogosto zavajajoče obljube gospodarstva. Neprijetno pa znamo presenetiti seveda tudi posamezniki. Če za trenutek pomislimo, da je podnebna kriza laž - ali bi bila res taka katastrofa, če bi kljub temu svoje napore usmerili v zdravo okolje, obnovljive vire energije in pametno porabo virov?

Kako v društvu spremljate in doživljate uresničevanje strategij pametnih mest, v katerih je običajno veliko pozornosti namenjene ekologiji in digitalizaciji storitev s komunalnega področja?
Trenutni poskusi imajo večinoma še vsi porodne krče, a prav je, da smo že v tem trenutku na pravi strani zgodovine. Sistematičnega uresničevanja teh strategij ne zaznavamo, zato pa toliko bolj spremljamo mesta, ki so se tega izziva lotila na drugem koncu - pri odpadkih. V mreži slovenskih zero waste občin, ki se jim bo na naše veliko veselje pridružil tudi Kranj, opažamo ne le dobre rezultate na področju ravnanja z odpadki, ampak izboljšanje kakovosti življenja občanov na vseh ravneh.

Je ekološko osveščanje in izobraževanje tek na dolge proge?
Absolutno, še več, je maraton, ki tu pa tam postreže tudi s kakšnimi ovirami.

** Ne potrebujemo peščice ljudi, ki bi do popolnosti uresničevala koncept brez odpadkov. Potrebujemo milijone ljudi, ki to počnejo nepopolno.*
*** Način življenja, delovanja, pri katerem zaradi ponovne uporabe ali predelave nastaja, ostaja čim manj odpadkov, okolju škodljivih snovi. Koncept zero waste: Pri zero waste ne gre le za zmanjševanje embalaže, ampak življenje, usmerjeno k zmanjševanju tistega, kar je za človeka in okolje škodljivo.*
**** Balkanska rečna obramba (BRD): Gibanje, ki združuje skupina prijateljev, kajakašev, umetnikov, ljubiteljev rek, športnikov in aktivistov, ki se skupaj s somišljeniki iz celega Balkana borijo za zadnje divje reke Evrope in širi besedo o novih nepotrebnih jezovih na Balkanu.*

Nova kuhinja in laboratorij iz ponovno uporabljenih elementov v sektorju Vodovod

V delavnicah Fundacije Vincenca Drakslerja so se lotili novega podviga. Iz zavrženega pohištva je pod rokami mojstrov nastala nova kuhinja, ki so jo vgradili za uporabo zaposlenih Komunale Kranj d.o.o.

V skladu z izmerami in skico so poiskali najbolj primerne kose pohištva, jih očistili in popravili poškodbe. Tako je po brušenju in barvanju kuhinja dobila končno podobo. Razen lesenega pulta (ki je oljen), bo pohištvo in oprema kuhinje iz ponovne rabe. Hkrati je urejen prostor za manjši priročen laboratorij, prav tako pretežno iz nerjavečih elementov stare kuhinje. Do novega leta pa bodo delno prenovljene še pisarne.

Nič več plastike na ekološke otoke

V Mestni občini Kranj, Občinah Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur, kjer Komunala Kranj izvaja javno službo ravnanja z odpadki, je organizirano zbiranje mešane komunalne embalaže (MKE – plastike, pločevink, tetrapakov in druge embalaže) po načelu »od vrat do vrat« oziroma na »skupnih odjemnih mestih«. Zato v januarju 2021 ukinjamo dodatno zbiranje MKE na ekoloških otokih. S tem ukinjamo PODVAJANJE SISTEMA zbiranja iste frakcije odpadkov, posledično pa tudi znižujemo stroške.

Trenutno veljavne cene so iz leta 2016, stroški ravnanja z odpadki pa so se v zadnjih petih letih povečali za 25 %. V tem času se je namreč spremenilo veliko dejavnikov: od stroškov prevozov, prevzemanja in odlaganja odpadkov do minimalne plače. V izogib nepriljubljenemu dvigovanju cen, bomo SKUPAJ Z VAMI najprej poskušali obvladati in znižati stroške izvajanja storitev.

Z ekoloških otokov bodo umaknjeni RUMENI ZABOJNIKI. Uporabniki torej različne vrste embalaže – plastenke, pločevinke, tetrapake ipd. – odlagate v svoje zabojnike z rumenimi pokrovi. Komunala Kranj bo postopoma nadomeščala 120-litrske zabojnike z 240-litrskimi, kjer bo to potrebno.

V vmesnem času pa bodo na voljo tudi plastične vreče, ki jih lahko odložite poleg zabojnika. Zagotavljamo, da bomo odpeljali vse pravilno ločene odpadke.
ZA NAROČILO večjega zabojnika ali dodatnih vreč lahko pošljete zahtevo na **info@komunala-kranj.si**. Več informacij v času uradnih ur na telefonski številki **04 28 11 305**.

zagožen

Strokovnjaki za podzemno infrastrukturo

Iščete uveljavljenega partnerja, kjer bi lahko kupili vse potrebno za zunanji vodovod in kanalizacijo? Podjetje Zagožen d.o.o. z več kot 40-letno tradicijo je pravi naslov. Njihova ponudba izdelkov je izredno široka.

Nudijo vam rešitev za učinkovit način čiščenja odpadnih voda. Male čistilne naprave Zagožen z vrhunsko tehnologijo čiščenja, dolgo življenjsko dobo, kompaktnim in vodotesnim ohišjem ter več kot 90.000 vgrajenimi sistemi so zagotovilo za varen nakup. Prav tako poskrbijo za ustrezno delovanje, reden servis, kot tudi rezervne dele in strokovni pregled.

V primeru, da je vaša čistilna naprava ali javni kanalizacijski sistem na višjem ležečem nivoju glede na objekt, so idealna rešitev Črpalni jaški Zagožen, namenjeni črpanju odpadnih voda. Odlikujeta jih dve glavni prednosti: kupolasto dno, ki pri manjših jaških preprečuje zastajanje blata na robovih jaška in enostavna demontaža črpalke, za lažje servisiranje.

Precej kupcev ob vgradnji čistilnih naprav vgradi tudi zbiralnik za deževnico. Stroški vgradnje so praktično nični, kupcem pa prinaša številne prihranke. Gospodinjstva lahko z zbiralnikom za deževnico AQUAstay zajamejo odvečno vodo in si zagotovijo lastno zalogo vode za čas sušnih obdobij. Negovane zelene površine okrog hiše bistveno povečajo kvaliteto bivanja. Voda iz zbiralnika se lahko uporabi tudi za pranje avtomobila, splakovanje stranišč ipd.

V letošnjem letu so kupcem omogočili možnost nakupov preko spleta. V njihovi spletni trgovini **www.eshop-zagozen.si** najdete poleg naštetih izdelkov rešitve za hišni vodovod in kanalizacijo.

Podjetje Zagožen – zanesljivi partner pri urejanju podzemne infrastrukture zunanje okolice stanovanjskih in drugih manjših objektov že več kot 40 let!

Zagožen d.o.o. | Cesta na Lavo 2a | 3310 Žalec | info@zagozen.si | **www.zagozen.si**

zagožen
strokovnjaki za podzemno infrastrukturo

Oglasno sporočilo

Novi ekološki otoki s posodami za globinsko zbiranje odpadkov v Kranju, na Jezerskem in v Naklem

Na Mlaki pri Kranju sta postavljena prva ekološka otoka s posodami za globinsko zbiranje odpadkov v Mestni občini Kranj. Vgradnja ekoloških otokov, kar 70 % prostornine se nahaja pod zemljo, je potekala v okviru projekta Pametna mlaka in bo tako vsaka posoda na ekološkem otoku opremljena s senzorji za nadzor količine odpadkov.

Novi ekološki otok na Jezerskem

Poleg že znanih zabojnikov namenjenih stekleni embalaži in papirju ter kartonu, je kot novost nameščena še posoda za zbiranje bioloških odpadkov. Na eko otoku lociranem pri avtobusni postaji, pa je tudi ulična zbiralnica za zbiranje rastlinskega odpadnega jedilnega olja. V sklopu ekološkega otoka ni več rumene posode, ki je bila namenjena mešani odpadni embalaži (plastenke, pločevinke, tetrapaki in druga embalaža), saj te odpadke zbiramo po načelu »od vrat do vrat« oziroma na »skupnih odjemnih mestih«. Zato v januarju 2021 ukinjamo dodatno zbiranje mešane odpadne embalaže na ekoloških otokih. S tem ukinjamo PODVAJANJE SISTEMA zbiranja iste frakcije odpadkov, posledično pa tudi znižujemo stroške. Enako velja tudi za podzemni ekološki otok v Naklem (umik rumenega zabojnika, namestitev podzemnih zbiralnih posod namenjenih stekleni embalaži in papirju ter kartonu in namestitev zbiralnice za zbiranje rastlinskega odpadnega jedilnega olja).

Prebivalci Mlake, ki so uporabniki Komunale Kranj in vključeni v sistem ravnanja z odpadki, lahko rjave zabojnike vrnejo in biološke odpadke odlagajo zgolj na novih podzemnih ekoloških otokih. V pomoč pri zbiranju odpadkov bodo mini zabojniki (7 l) namenjeni zbiranju bioloških odpadkov v gospodinjstvih in priročne zbiralne posode (2,2 l) za zbiranje odpadnega jedilnega olja v gospodinjstvih.
Prvi ekološki otok s posodami za globinsko zbiranje odpadkov pa je postavljen tudi na Jezerskem. Nahaja se na novi lokaciji za Zdravstvenim domom in nadomešča prejšnjo lokacijo ekološkega otoka pri šoli. Poleg že znanih posod namenjenih stekleni embalaži, mešani embalaži in papirju ter kartonu, je kot novost nameščena še posoda za zbiranje rastlinskega odpadnega jedilnega olja. Prebivalci Jezerskega, ki so uporabniki Komunale Kranj in vključeni v sistem ravnanja z odpadki, bodo v pomoč pri ločevanju odpadkov prejeli priročne zbiralne posode (2,2 l) za zbiranje odpadnega rastlinskega jedilnega olja v gospodinjstvih.

Trajnostni načrt predvideva postopno preoblikovanje sistema ravnanja z odpadki od individualnih odjemnih mest v mestnih jedrih in strnjenih naseljih k skupnim odjemnim mestom. Poleg zniževanja stroškov, novi ekološki otoki pripomorejo tudi k lepšemu, urejenemu in skladnejšemu izgledu okolice ter večji vpetosti zbirnih posod za odpadke v naravno okolje.

Pričetek zbiranja rastlinskega odpadnega jedilnega olja

Na posameznih lokacijah ekoloških otokov smo začeli z nameščanjem uličnih zbiralnic rastlinskega odpadnega jedilnega olja.

Prve se nahajajo na Mlaki pri Kranju, na Jezerskem in Naklem ob potopnih zbiralnih posodah novih ekoloških otokov. V načrtu pa so še postavitve v Občinah Preddvor in Šenčur. Uporabniki bodo prejeli namenske posode za zbiranje olja, ki bodo v pomoč pri ločevanju in zbiranju. Odpadno rastlinsko jedilno olje je namreč kuhinjski odpadek, ki se uvršča med ločeno zbrane frakcije komunalnih odpadkov. Odpadek je prepovedano mešati z ostalimi odpadki ter ga odvajati v kanalizacijo ali greznice. Zakaj zbirati odpadno rastlinsko jedilno olje v gospodinjstvih? Zmanjšamo stroške kanalizacijskih sistemov, razbremenimo čistilne naprave in črpališča in ohranjamo kvaliteto naših rek ter podtalnice, posledično pa pijemo bolj čisto vodo. Tako lahko rumeni odpadek, postane zelena rešitev.

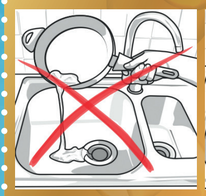

Odpadnega jedilnega olja ne zavrzimo v odtok. Narava nam bo hvaležna.

Ko je olje hladno, ga prelijemo v posodico.

Ko je posodica polna, jo odnesemo ...

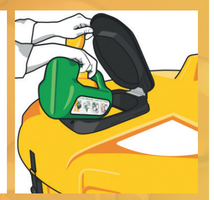

... in vsebino zlijemo v najbližjo ulično zbirno posodo ali oddamo v najbližji zbirni center.

Naročite si e-račun in privarčujte

Več informacij na telefonski številki **04 28 11 300** ali na brezplačni telefonski številki **080 35 55**, vprašanja lahko pošljete tudi v pisni obliki na **info@komunala-kranj.si**.